

CHRÁM POSTAVENÝ PÁNOM BOHOM

Biblický text: 1. Petra 2, 4-10: ***⁴Pristupujte k Nemu, živému kameňu, ľudmi zavrnutému, ale Bohom vyvolenému a vzácnému, ⁵a aj vy sami ako živé kamene budujte sa na duchovný dom, sväté kňazstvo, aby ste prinášali duchovné obete príjemné Bohu skrze Ježiša Krista. ⁶Ved' stojí v Písme: Ajhl'a, kladiem na Sione uholný kameň, vyvolený, vzácný, a kto verí v Neho, nebude zahanbený. ⁷Tak vám, veriacim, je chválou, nevercom však je kameňom, ktorý zavrhli stavitelia, ale ktorý sa stal uholným kameňom, ⁸kameňom úrazu a skalou pohoršenia, lebo oni, slovu neposlúšní, sa urážajú; to je teda ich určenie. ⁹Ale vy ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom, ľudom Jemu vlastným, aby ste zvestovali cnostné skutky Toho, ktorý vás povolal z tmy do svojho predivného svetla. ¹⁰Kedysi neboli ste ani len ľudom, a teraz ste ľudom Božím; žili ste bez zmilovania, a teraz ste došli zmilovania.***

Čo robí chrám chrámom? – Akým právom nazývame aj náš kostol v Čakanovciach CHRÁMOM? Je to pre to, ako vyzerá? Že má vežu? Oltár? Kazateľňu? Predoltárny priestor? Má svoju históriu? Stojí na vyvýšenom mieste a je dominantou obce? – Nič z toho nerobí tento kostol chrámom. Jednoducho nič z toho nestačí, aby sme túto budovu nazvali takým honosným pojmom. Aj keď možno dobre znie.

V Biblii má slovo **chrám** veľmi konkrétny význam. Hebrejské bajit, ktoré prekladáme ako **chrám**, v doslovnom preklade znamená *dom/domov/spoločenstvo života*. Bol to **priestor**, ktoré si Pán Boh vyvolil za miesto svojej prítomnosti uprostred Izraela. Len tam sa prinášali obete. Len tam bola veľ'svätyňa. Len tam bývala archa zmluvy (v prvom chráme). Len tam sa slávil Deň zmierenia. Len tam sa Izrael stretával so svojím Bohom. A tiež žiadny iný chrám v neexistoval.

Slovo **kostol** nemá tento podtext domu, domova. Pre slovanské jazyky sa všeobecne prijíma, že slovo prišlo zo starohornonemeckého **kastel**, ktoré označovalo kamennú budovu alebo opevnené miesto, odvodené z latinského *castellum*. Ide len o označenie neživých kameňov poskladaných na seba.

Takže, prečo by sme mali a mohli nazvať našu kamennú budovu, alebo doslova pevnosť, chrámom?

Keďže pravidelne v našom cirkevnom zbore slávime Pamiatky posvätenia chrámu a vlastne nikto tejto slávnosti nepovie ani inak, okrem možno Hostina, chcem na položenú otázku odpovedať slovami ap. Petra. To, čo nám dnes zdôrazňuje, je, že máme **pristupovať k Nemu (Ježišovi Kristovi), ktorý je živým kameňom**. Peter upriamuje náš pohľad na Krista. A tým vlastne hovorí, že všetko ostatné je až druhoradé. Je jedno, aký štýl majú naše kamenné budovy, je jedno, nakoľko sú vyzdobené. **Skutočný chrám začína, stojí a končí na, pri a v Kristovi**. A hoci kameň je pre našu ľudskú myseľ niečím pevným a súčasne neživým, Peter si dovoľí Pána Ježiša Krista prirovnať ku kameňu, ktorý rovno označuje ako živý. Bol zavrnutý ľudmi. Bol ukrižovaný. Bol položený do hrobu. A predsa žije. Práve preto môže byť základom života každého z nás.

Život prichádza od Krista, cez Krista pokračuje a v Kristovi nachádza svoje naplnenie a zmysel.

Potom Peter povie vetu, ktorá je jadrom celej kázne: „**Aj vy sa ako živé kamene budujte na duchovný dom.**“ Všimnime si, že nepovie: *Choďte do chrámu*. Povie: **Vy ste duchovný**

dom, v ktorého stavbe máte/máme pokračovať. To je obrovská zmena oproti Starej Zmluve. Kedysi ľudia prichádzali do chrámu. Teraz Pán Boh buduje svoj chrám, svoju cirkev z ľudí. Kedysi miestom prebývania Hospodina bol chrám a konkrétne svätyňa svätých, kde sa vznášala Božia šechína – sláva, dnes Pán Boh hovorí, že prebýva cez svojho Ducha v každom veriacom človeku. Život nepochádza z nás. Živými sa stávame preto, že sme **pristúpili k Živému Kameňu – Kristovi** (v. 4).

To je jedna z teologických línií Martina Luthera, keď poukazoval na to, že spasenie neprichádza cez dobré skutky, ale z milosti a viery. Najprv koná Pán Boh v ústrety človeku, daruje život, povoláva, a až potom sme zapojení do budovania jeho domu, Jeho cirkvi. Nie my robíme cirkev živou svojou aktivitou. Cirkev je živá preto, že v nej žije Kristus. A práve z tejto pravdy potom vyrastá všetka naša služba, vernosť aj svedectvo.

Peter potom ide ešte ďalej. Nazýva nás **svätým kňazstvom**. V Starej zmluve mohli vstúpiť do svätyne, inými slovami povedané, do Božej prítomnosti, iba kňazi. Dnes každý veriaci môže predstúpiť pred Pána Boha. Každý z nás sa stáva kňazom živého Boha cez Golgotu, cez prijatie Kristovej obete a pokánie. Pokánie, ktoré nás trhá a oddeľuje od hriechu a robí nás svätými. Podľa slov Pána Ježiša Krista hriechom tohto sveta je to, že ľudia neuverili v obeť Pána Ježiša, neuverili a neveria v Neho (J 16,8-11). **Každý, kto uveril v Pána Ježiša Krista ako svojho Spasiteľa, sa stáva miestom prebývania svätého Boha cez Ducha Svätého.** Preto ap. Peter môže tak odvážne povedať: STE SVATÝM KŇAZSTVOM. Môže povedať niečo, čomu my sa veľakrát bránime. Máme pocit, že na označenie svätý nemáme pre svoju ľudskosť a zlyhania právo. No Peter nám dnes jasne hovorí: ste vyvoleným rodom, kráľovským kňazstvom, svätým národom. Nie pre svoje kvality, ale pre to, na kom stojí náš život. Patríme nášmu Trojjedinému Bohu.

Dnes ďakujeme za tento kostol. Ďakujeme za všetkých, ktorí ho postavili, opravovali a zachovali až do našich dní. No ak by dnešný deň, dnešná slávnosť, bola iba o tom, bola by táto budova len neživým kamením. Preto oveľa dôležitejšie je dnes ďakovať za vieru, ktorú nám generácie pred nami odovzdali, za živú cirkev, ktorá tu, Čakanovciach, je spojená aj so životom obce. Za Boží ľud, ktorý tu dodnes je a svojou prítomnosťou mení charakter tejto obce.

A na záver za vráťim k otázke zo začiatku kázne: Akým právom teda môžeme túto našu kamennú budovu nazývať chrámom? – Právom Božích detí, ktoré sa tu stretávajú a dávajú život neživému kameňu. Právom vyvoleného Božieho ľudu, ktorý zvestuje tomuto svetu skutky živého Boha. Právom svätých kňazov, ktorí oznamujú a ohlasujú Božie zmilovanie a odpustenie tomuto svetu. Amen.